

BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere
Brachfield
Pàg.2

Per cobrar cal aconseguir el reconeixement del deute

La borsa és per a tothom?

Ignacio Timón

Independent Financial Advisors Andbank

La majoria respondria que no. Potser penses que és per a economistes, banquers o persones amb molts diners. Tanmateix, pot ser que aquesta opinió no es basi en l'experiència, sinó en el desconeixement. I si allò que avui et sembla aliè fos, en realitat, una eina al teu abast?

Pensa-hi un moment: què mou una economia? Què genera riquesa? Quin és el motor d'un país? No és l'Estat. No és l'atzar. Són les empreses. Tot el que fas servir, el que menges, el que vesteixes, el que veus, el que conduïxes... té un origen comú: una empresa. El telèfon que tens entre mans, la internet que utilitzes, la roba que portes, la botiga on compres, la benzina que poses, les sèries que veus... tot és produït, gestionat i ofert per empreses.

Així doncs, si les empreses són el motor del creixement econòmic, no tindria sentit que

tu també hi participessis? Si vols fruita, vas a la fruiteria. Si vols beneficiar-te de la riquesa que generen les empreses, vas a la borsa. Així de simple.

Vols beneficiar-te d'aquesta riquesa? Con-

tinua llegint.

COM SER PROPIETARI DELS MILLORS NEGOCIS DEL MÓN // Quan compres una acció,

no estàs apostant ni jugant, estàs comprant una part d'una empresa. Una porció real, encara que sigui petita, d'un negoci que produeix béns o serveis. Vegem-ho amb un exemple senzill.

Imagina que tu i jo decidim obrir un restaurant. Cadascú hi aporta 1.000 euros, així que posseïm el 50% del negoci. Al final de l'any, tenim un benefici de 100 euros. Si no el reinvertim, 50 euros són per a tu i 50 euros per a mi. Ara imagina que, l'any següent, entra una tercera persona i també hi inverteix 1.000 euros. Ara som tres socis, cadascun amb una tercera part del negoci. Si guanyem 300 euros, a cadascú li corresponen 100 euros.

Senzill, oi? Això és exactament el que passa quan compres accions: adquireixes una part d'un negoci real, amb els seus riscos, sí, però també amb el seu potencial de beneficis. I aquests beneficis, si l'empresa els reparteix, et corresponen proporcionalment.

CADA ACCIÓ ÉS UN TROS D'UNA EMPRESA // És possible que t'estiguis preguntant: «I si no sé quines empreses triar?» No passa res.

Passa a la pàgina següent

Pàg.4

La bretxa salarial disminueix fins entorn els 570 euros el 2024 tot i l'augment global dels sous

Els homes van percebre de mitjana 3.223 euros bruts mensuals, mentre que les dones en van cobrar 2.306: una diferència de 917,5 euros

Pàg.4

Les importacions augmenten un 1% al febrer i les exportacions registren una davallada de l'1,8%

El preu per unitat de les importacions originàries d'Espanya experimenta un descens del 0,3%, mentre que el de França creix un 1,8%

DIPÒSIT 3%

3% a 3 mesos

Contrata ja la teva cartera automatitzada des de 150 € i fes un dipòsit al 3% TAE
El dipòsit més alt del mercat!

 myandbank

Dipòsit al 3% TAE a tres mesos. Des de 3.000 € fins a 100.000 €, subjecte a tenir una cartera automatitzada activada amb mínim 150 €. Contractació disponible fins al 15 de maig de 2025. Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158 F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008 i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95. Per a més informació, contacta amb holag@myandbank.com o al 881 960.

Ve de la pàgina anterior

Una de les idees que més frenen aquells que s'acosten per primera vegada a la borsa és aquesta: «No en tinc ni idea, no sé per on començar». I està bé. No cal que ho sàpigues. Existeixen eines creades precisament per ajudar-te: els fons d'inversió i les carteres automatitzades.

Un fons d'inversió és com una gran cistella plena d'accions. En lloc de comprar una sola empresa, compres una part d'aquesta cistella, que conté moltes empreses: tecnològiques, sanitàries, energètiques, de consum... Així redueixes riscos: si una empresa baixa, una altra pot pujar i compensar-ho. Per exemple, si vols invertir en les empreses més grans d'Europa, pots comprar un fons europeu. El mateix amb els Estats Units, el Japó, etc.

Ja sé què estàs pensant: tot això dels fons

sona bé, però jo no sé si invertir als Estats Units, a Europa, als dos, al Japó... Així que, si vols encara més simplicitat, existeixen les carteres automatitzades. Són plataformes digitals que et fan unes preguntes bàsiques (edat, ingressos, objectius) i creen automàticament una cartera de fons diversificada, adaptada al teu perfil.

És com tenir un nutricionista... però per a les teves finances.

EL TEMPS ÉS EL TEU MILLOR ALIAT // Potser penses: «Sí, però jo no tinc molts diners per invertir». No et preocupis. No necessites milers d'euros per començar. De fet, pots invertir regularment petites quantitats (des de 150 euros) si no vols invertir una gran suma de cop.

Et recordes de l'article anterior on parlàvem de l'interès compost? Com més avi-

at comencis, millor. L'avantatge de les carteres automatitzades és que pots beneficiar-te'n invertint de manera diversificada a tot el món amb aportacions a partir de 150 euros. Pots deixar una ordre mensual de la quantitat que vulguis aportar i oblidar-te'n.

No es tracta d'endevinar si el mercat pujarà demà. Es tracta de deixar que el temps treballi per a tu.

I SI HO PERDO TOT? // Una cartera automatitzada està formada per fons d'inversió. I aquests fons contenen accions de les empreses més grans del món: dels Estats Units, Europa, Àsia... Si inverteixes, per exemple, 1.000 euros i ho perds tot, què significa?... Exacte: que totes les empreses més grans del món han fet fallida. Una cosa poc probable. Molt poc probable.

Hi haurà pujades i baixades de les empre-

ses, per descomptat. Però a llarg termini, el més probable és que les empreses continuïn creixent i generant riquesa.

O és que no entreveus un futur amb innovacions tecnològiques i avenços en molts sectors? El món i els mercats cauen i tornaran a caure, però en totes les crisis, guerres o pandèmies, s'han sabut aixecar per continuar creixent i innovant.

CONCLUSIÓ: NO ÉS UN CASINO, ÉS UNA

EINA // Invertir en borsa no és jugar a l'atzar. No és un casino ni una tómbola. És una eina, a l'abast de qualsevol, que et permet participar en la riquesa que generen les empreses de tot el món.

No cal ser economista. No cal tenir molts diners. Només cal constància i paciència.

La bona notícia és que, si has arribat fins aquí, ja has fet el primer pas: informar-te.

Per cobrar cal aconseguir el reconeixement del deute

Pere Brachfield

@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

Fa alguns dies que l'asseguradora Crèdit i Caució, companyia d'assegurances especialitzades a assegurar contra l'impagament les operacions comercials, va publicar en el seu Estudi de la Gestió del Risc de Crèdit que impulsen Crèdit i Caució i Iberinform, la inquietant notícia que el percentatge d'empreses espanyoles que sofreixen impagaments significatius ha crescut fins al 26%, la qual cosa suposa una deterioració de dos punts enfront dels nivells d'impacte de la morositat de fa un any.

Per a reduir el risc de tenir un crèdit incoobrable, quan un proveïdor es troba amb un client que no pot liquidar les factures vençudes per falta de liquiditat, i en el cas que la situació de solvència del deutor el faci viable, el més pràctic és arribar a un acord amistós i que el deutor es comprometi a pagar el deute a terminis. De manera que el creditor pot arribar a un compromís de pagament amb el deutor fraccionant l'import total del deute impagat en diversos terminis. El deutor haurà d'anar pagant cada mes un import a compte del deute fins a la seva total liquidació seguint un pla de pagaments establert per escrit. El creditor ha d'acordar un pla de pagaments amb un calendari de dates molt ben definit, de manera que cada mes hi hagi un dia determinat de pagament. Fins i tot depenent de les característiques del negoci del deutor, és més convenient acordar que cada setmana faci un pagament a compte del deute; l'experiència m'ha demostrat que en determinats casos és millor establir un calendari setmanal o quinzenal que un mensual, ja que es va obtenint els diners en quantitats més petites i així al deutor li sembla com que no costa tant i a més s'evita que a final de mes el morós destini els diners a pagar un altre deute més apressant.

Per a un millor control i sistematització de l'acord és bo acordar un dia de pagament en el calendari i no permetre cap ajornament o canvi d'aquesta data de pagament. El compromís de liquidar un deute basat en una sèrie de pagaments ajornats i

fraccionats ha d'anar acompanyat d'un primer desemborsament per part del deutor que pot oscil·lar entre el 15 i el 25% de la totalitat del deute. És convenient aconseguir aquest desemborsament inicial com a mostra de la bona voluntat del deutor per a solucionar l'impagament del crèdit i com un senyal inequívoc de la serietat del seu compromís i capacitat de pagament. En cas que el deutor no volgués efectuar aquest primer pagament en metàl·lic és millor desistir de l'acord i buscar un altre camí per a recuperar el crèdit impagat. No obstant això,

basant-se en el principi de pragmatisme en cas que el deutor no pugui efectuar aquest pagament en efectiu cal estudiar detingudament la situació i considerar la possibilitat d'acceptar provisionalment el compromís esperant la bona fi del primer termini. El creditor sempre haurà d'aconseguir un acord per escrit subscrit pel deutor que pot ser bilateral (també se'n diu contractual) si ho subscriuen creditor i deutor. Aquest acord contractual se'l denomina reconeixement de deute bilateral. El reconeixement de deute és un negoci jurídic en virtut del

qual el deutor considera com a existent en contra seva un deute en benefici del creditor, naixent a favor d'aquest una acció per a fer efectiu, enfront del deutor, el seu dret al cobrament del deute reconegut i el deutor s'obliga a liquidar-la en una data determinada. Ara bé, no existeix en el Codi Civil espanyol precepte legal específic que reguli el reconeixement de deute, sent una figura de creació jurisprudencial i doctrinal que està autoritzada pel principi de l'auto-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

nomia privada o de la llibertat contractual un principi fonamental que sí que es troba recollit en el Codi Civil.

D'altra banda, existeix el reconeixement de deute denominat unilateral quan només el signa el deutor. En aquest últim cas estariem davant un reconeixement de deute simple. Per consegüent, el reconeixement de deute unilateral és un document emès pel mateix deutor en el qual a una data concreta i de manera explícita reconeix deure una suma de diners al creditor, deute prèviament contret per un concepte determinat compromentent-se enfront del creditor a realitzar el pagament del deute en una data determinada. Conseqüentment, es tracta d'un negoci jurídic unilateral, que no crea cap obligació per al creditor, per la qual el seu autor (el deutor) declara, o cosa que és el mateix, reconeix l'existència d'un deute prèviament constituït, obligant-se enfront del creditor a afrontar el compromís de pagament en una data assenyalada. Per tant, el reconeixement de deute unilateral produeix l'efecte material que el deutor queda obligat al compliment per raó de l'obligació el deute de la qual ha estat reconeguda. Un avantatge important del reco-

neixement de deute unilateral és que el representant de l'empresa creditora pot recollir el document durant la seva visita al morós, i no cal –al no ser un contracte– que el signi també un apoderat o administrador de l'empresa creditora. D'aquesta manera és molt més senzill i ràpid obtenir el document perquè no és necessari tornar un altre dia –en el supòsit més habitual que el representant del creditor no tingui poders per a signar en nom de la seva companyia– amb la persona amb poders suficients per a subscriure el contracte en representació de la part creditora. Així mateix, el deutor pot enviar el document per correu postal o per email si el document està signat electrònicament. Un altre avantatge és que el proveïdor no ha de comprometre's per escrit a res concret a canvi del reconeixement de deute subscrit per part del client.

En els acords contractuals de reconeixement de deute es poden incloure compromisos recíprocs; per exemple, el creditor es compromet a no iniciar accions judicials si el deutor compleix escrupolosament amb el calendari de pagaments. Una altra possibilitat és que el proveïdor es compromet a reprendre les relacions comercials quan el morós liquidi més de la meitat dels impagaments. Un altre compromís recíproc

és que el creditor li concedirà una quita-ció sobre l'import del deute condicionat al compliment estricte d'un calendari de pagaments; és a dir, si el client té un deute de dotze mil euros i es compromet a fer pagaments mensuals de mil euros per a liquidar-la, en cas que efectui el pagament durant onze mesos seguits sense fallar cap mes, el creditor li condonarà l'última mensualitat.

En conseqüència, el reconeixement de deute és un document molt útil perquè permet al creditor demostrar de manera inequívoca l'existència del dèbit i de l'obligació de pagar-lo al venciment pactat; per tant, el morós no podrà negar-se en el futur a admetre l'existència del deute. A més, es pot (i és molt recomanable fer-ho en cas d'acordar una sèrie de pagaments mensuals o quinzenals) reforçar jurídicament el reconeixement de deute amb una sèrie de pagarés que serveixen per a instrumentar el cobrament. Això ha de ser així perquè no sols s'instrumenta adequadament el cobrament dels terminis i es garanteix el compliment de l'acord, sinó que quan s'arriba a un acord de pagament ajornat i fraccionat és millor que el creditor tingui sempre la iniciativa en el cobrament i que no hagi d'esperar que el deutor li vingui bé fer el

pagament que li correspon per transferència bancària. Així mateix, es blinda la posició jurídica del creditor, ja que si el morós impaga els pagarés, al creditor se li obre la possibilitat per a exercitar l'acció canviària mitjançant un judici canviari i sol·licitar l'embargament preventiu immediat dels actius del deutor. Per afegiment, l'ideal seria que els pagarés estiguessin avalats per l'administrador de l'empresa o per un soci solvent.

El contracte de reconeixement de deute és un acord en el qual el deutor admet una obligació pendent. Pot formalitzar-se com a document privat entre les parts o mitjançant escriptura pública, amb la intervenció de notari, la qual cosa reforça la seva autenticitat. En cas d'impagament, el creditor podrà iniciar un judici sumari sense que el deutor pugui al·legar falta d'autenticitat o falsedat de signatura. Aquest contracte pot incloure garanties reals, com a hipoteca mobiliària o immobiliària. Han de pactar-se també interessos d'ajornament i les despeses derivades de l'acord. És recomanable incloure una clàusula de rescissió que permeti al creditor exigir la totalitat del crèdit des del primer incompliment. Finalment, convé valorar la conveniència d'elevar l'acord a escriptura pública.

Govern convida a revisar les polítiques salarials dels comuns per evitar la fuga de treballadors públics

El Govern ha aprofitat el debat al Consell General sobre la revisió salarial del funcionariat per posar sobre la taula la necessitat d'una reflexió més àmplia sobre les polítiques salarials de totes les administracions públiques, especialment els comuns. El cap de Govern, Xavier Espot, ha advertit que «hi ha treballadors de l'Administració general que marxen als comuns perquè allà cobren fins a un 20% més» i ha fet una crida a «introduir mecanismes de coordinació de la política salarial, amb independència de quina sigui l'administració contractant».

La qüestió ha estat plantejada aquest dijous pel conseller general del grup parlamentari de Concòrdia, Pol Bartolomé, que ha preguntat per l'estat actual de la revisió salarial i les negociacions amb els sindicats. El conseller ha posat sobre la taula que «una part substancial de la despesa en salaris públics prové dels comuns» i ha lamentat «la descoordinació» entre les polítiques salarials de Govern i les dels ens comunals.

En la seva resposta, Espot ha replicat que «algunes de les mesures que vostè denuncia, senyor Bartolomé, es donen precisament en comuns on governa Concòrdia». El cap de Govern ha aprofitat per reclamar coherència al grup parlamentari i ha insistit que cal «un exercici conjunt de responsabilitat».

Tanmateix, el mandatari ha tornat a in-

sistir en la necessitat d'aprofitar el moment per fer una revisió profunda i coordinada i ha conclòs que «les diferències actuals creen competència deslleial» i que «només amb una estratègia comuna entre Govern i comuns es podrà evitar la fuga de personal i garantir una administració eficient i equitativa».

Durant el debat, la ministra d'Afers Socials i Funció Pública, Trini Marín, ha detallat els trets principals de la proposta de revisió que es negocia amb els sindicats: «Millora dels salaris, incorporació d'un complement per a la manca de titulació i una revalorització d'entre l'1% i el 8%, en funció de cada cos i servei». A més, ha avançat que «s'està treballant per tenir trobades formals amb els sindicats, amb participació també de l'empresa que ha elaborat l'estudi».

Bartolomé ha volgut anar més enllà i ha demanat «com es pot reactivar el GADA i com es poden introduir criteris de mèrit salarial». Marín ha respost que «el reglament aprovat l'any passat garanteix el compliment de base salarial» i que «el reglament de carrera professional s'aprovarà enguany i entrarà en vigor el 2027». Pel que fa al GADA, ha aclarit que «no s'inclourà l'any que ve, però sí el 2028».

Sobre les desigualtats en les graelles salarials, la titular de la cartera de Funció Pú-

blica ha admès que «els salaris més baixos han crescut, però els de dalt no, i això ha generat encavalcaments». Ha anunciat dues solucions: «Equiparar els salaris més bai-

xos i aplicar percentatges segons l'antiguitat». Ha assegurat que «els salaris més alts es mantindran, però amb menys recorregut de carrera professional».

La bretxa salarial disminueix fins entorn els 570 euros el 2024 tot i l'augment global dels sous

La remuneració mitjana bruta mensual dels assalariats va ser de 2.764,3 euros durant el 2024, una pujada del 12,2% respecte a l'any anterior, segons ha informat aquest dijous el Departament d'Estadística. Tot i l'increment global dels sous, les diferències entre homes i dones es mantenen significatives: els homes van percebre de mitjana 3.223,8 euros bruts mensuals, mentre que les dones en van cobrar 2.306,3 euros, fet que representa una diferència de 917,5 euros. Pel que fa a la mediana, la distància es redueix a uns 570 euros: 2.566,8 euros en el cas dels homes i 1.989,7 euros en el de les dones.

Envers la participació en el mercat laboral, el 84,3% de la població entre 15 i 64 anys estava activa el 2024, ja fos treballant o cercant feina, sumant un total de 53.318 persones. La taxa d'ocupació es va situar en el 83%, lleugerament per sota del 83,3% registrat l'any anterior. La gran majoria de les persones ocupades (80,9%) treballaven per compte d'altri, tot i que aquesta proporció ha baixat respecte al 81,9% del 2023. El treball a temps parcial també ha caigut, passant del 8,6% al 6,5%, mentre que els contractes temporals es mantenen pràcticament estables (10,4%).

El treball autònom, per contra, ha augmentat un punt percentual i representa ja el 19,1% dels ocupats. Entre les persones treballadores, les remuneracions més elevades corresponen a qui té entre 55 i 64 anys

(3.130,5 euros), al personal del sector públic i parapúblic (3.275,4 euros) i a qui disposa de formació superior (3.531,7 euros). També superen la mitjana aquells amb contracte indefinit (2.786,4 euros), antiguitat superior als 10 anys (3.095,3 euros) i càrrecs directius (6.652 euros) o tècnics (3.578,7 euros). Els salaris més alts per sector es registren a les activitats financeres i assegurances (4.476,2 euros), seguides de la indústria (3.084,6 euros).

En relació a l'atur, la taxa per a la població de 15 a 74 anys es va mantenir en l'1,5%, una de les xifres més baixes dels darrers anys i 0,1 punts inferior a la del 2023. Tot i això, el percentatge d'atur de llarga durada es va disparar fins al 14,2%, afectant 115 persones, quan l'any anterior representava només el 7,7%. En aquest col·lectiu, el 98,4% havia treballat anteriorment i gairebé un terç es trobava sense feina a causa d'un acomiadament o tancament empresarial. D'altra banda, només el 27,2% dels aturats constaven inscrits al Servei d'Ocupació, i un 15,7% rebia algun tipus de prestació o suport.

Com a dada complementària, es va calcular també la taxa de força laboral ampliada, que inclou tant aturats com persones subocupades o amb disponibilitat parcial per treballar. Aquest indicador es va situar en l'1,7% (911 persones). Respecte a la població inactiva, el 15,7% de les persones entre 15 i 64 anys no estaven integrades en el mercat

laboral, principalment per motius de jubilació o formació. Aquesta xifra representa una millora de 0,3 punts percentuals respecte a l'any anterior.

Finalment, en comparació amb Espa-

nya, França i la mitjana europea, Andorra presenta uns indicadors laborals positius, destacant per una ocupació elevada, una taxa d'atur baixa i una reducció progressiva de la inactivitat.

Les importacions augmenten un 1% al febrer i les exportacions registren una davallada de l'1,8%

Els preus de les importacions van augmentar un 1% al febrer en comparació amb el mateix mes de l'any anterior, segons dades publicades pel Departament d'Estadística. Aquesta pujada és encara més destacada si es compara amb el mes de gener, quan se situa en el 2,6%. En canvi, el preu de les exportacions va registrar una davallada interanual de l'1,8% al febrer, tot i que respecte del mes anterior, va experimentar un lleuger repunt del 0,2%.

Per grups d'utilització, el preu dels béns de consum, a febrer del 2025, ha tingut una variació positiva de l'1,8%. En el mateix període, el preu dels béns de capital decreix un 17,5% i el preu dels béns intermedis experimenta un ascens del 0,8%. Respecte al mes anterior, s'observa una variació positiva en el preu dels béns de consum del 3,8%, en canvi, el preu dels béns de capital ha caigut un 10,7% i el valor dels béns intermedis ha incrementat un 2%.

Segons la Classificació Unificada del Comerç Internacional (CUCI), les partides amb majors increments en els preus d'importació han estat en les matèries en brut no comestibles, amb un 27%; les begudes i tabac, amb un 8,1%, i en els productes alimentaris i animals vius, amb un 6,7%. Per contra, destaquen les caigudes, respecte de l'any passat, en el preu dels combustibles, lubricants minerals i productes similars, amb una baixada del 8,2%, i dels olis, greixos i ceres d'origen animal i vegetal, del 8,1%.

Pel que fa a la procedència dels productes importats, durant el febrer el preu per unitat de les importacions originàries d'Espanya va experimentar un lleuger descens del 0,3%, mentre que el preu per unitat va créixer un 1,8% per a les mercaderies procedents de França. El preu unitari dels productes provinents de la resta de la UE creix un 1% i el de la resta del món cau un 8,6%.